

Главни и одговорни уредник

Мирко Васиљевић

Заменици главног и одговорног уредника

Небојша Јовановић

Мирослав Пауновић

Уредник

Вук Радовић

Редакција

Зоран Арсић, Радован Вукадиновић, Сања Данковић Степановић, Милена Ђорђевић, Татјана Јевремовић Петровић, Љубинка Ковачевић, Светислав Костић, Бранко Лубарда, Боса Ненадић, Наташа Петровић Томић, Јелена Перовић, Душан Поповић, Мирјана Радовић, Драгиша Слијепчевић, Александар Ћирић

Међународни издавачки савет

Šime Ivanjko (Словенија), Горан Коевски (Македонија), Витомир Поповић (БиХ – Република Српска), Марко Рајчевић (БиХ – Република Српска), Драган Радоњић (Црна Гора), Christa Jessel-Holst (Немачка), Reiner Kulms (Немачка)

Секретар

Јелена Лепетић

Технички секретар

Светислав Јанковић

Радови у овом часопису подлежу анонимној рецензији двоје рецензената које одређује Редакција.

Радови који су објављени у земљи или иностранству, укључујућу и њихове преводе, прихватају се за објављивање само ако у конкретном случају Редакција тако одлучи.

Издавач

УДРУЖЕЊЕ ПРАВНИКА У ПРИВРЕДИ СРБИЈЕ

Београд, Трг Николе Пашића 1/II

Тел./Факс: 3234-985

e-mail: udruzpip@eunet.rs

www.pravniciuprivredi.org.rs

Техничко уређење и графичка припрема

INTERMEX д.о.о., Булевар војводе Мишића 37/II, Београд

Издаје ПЕРИОДИЧНО

ШТАМПА

„CICERO“, Београд

ПРАВО И ПРИВРЕДА

Часопис за привредноправну теорију и праксу

UDK 347.7
ISSN 0354-3501

Београд
Година LIV

Број
7-9

2016

САДРЖАЈ

ТРГОВИНСКО ПРАВО

1. **Иванка СПАСИЋ**
Пословни систем франшизинга – шанса за привреднике у Србији 11
2. **Илија БАБИЋ**
Продаја по узорку или моделу 30
3. **Марко ЂУРЂЕВИЋ, Драган ПАВИЋ**
Неколико мисли о ограничењима слободе уређивања садржине
уговора у нашем савременом праву 45
4. **Мирјана РАДОВИЋ**
Предмет залогe на текућем рачуну 62
5. **Страхиња МИЉКОВИЋ, Горан ТИШИЋ**
Појам пакет аранжмана и повезаног путног аранжмана у светлу
нове Директиве ЕУ (2015/2302/ЕУ) 81
6. **Андреј МИЋОВИЋ**
Тајм-шеринг и повезани уговори 92
7. **Светислав ЈАНКОВИЋ**
Одговорност железнице за закашњење у предаји робе 112
8. **Христина ВОЈВОДИЋ**
Недостаци регулативе оперативног лизинга у Србији 129

МЕЂУНАРОДНО ПРИВРЕДНО ПРАВО

1. **Радован ВУКАДИНОВИЋ**
Појам и правно регулисање страних инвестиција 147

2. Александар ЂИРИЋ, Предраг ЦВЕТКОВИЋ Начело пуне заштите и сигурности стране инвестиције	163
3. Небојша ЈОВАНОВИЋ Произвођачке организације у пољопривреди Европске уније	178
4. Марија КРВАВАЦ, Јелена БЕЛОВИЋ Одређивање меродавног права у погледу статуса шравних лица	196
5. Јадранка ДАБОВИЋ-АНАСТАСОВСКА, Ненад ГАВРИЛОВИЋ Раскид уговора услед неиспуњења преко увођења концепта битне повреде уговора у македонском праву	209
6. Марија КАРАНИКИЋ МИРИЋ, Тамјана ЈЕВРЕМОВИЋ ПЕТРОВИЋ Слобода прекограничног пружања услуга	226
7. Сандра ФИШЕР ШОБОТ Обавеза продавца да преда документа која се односе на робу код уговора о међународној продаји робе	245
8. Марко ЈОВАНОВИЋ Место пословања или седиште? О правном значају разлике у преводу Конвенције УН о уговорима о међународној продаји робе	259
9. Марко ДИМИТРИЈЕВИЋ Институционалне основне банкарске уније	275
10. Урош ЗДРАВКОВИЋ Концепт дистрибутивне правде у Светској трговинској организацији	286
11. Андријана МИШОВИЋ Људска права и транснационалне корпорације – проблем одговорности	297
12. Кристина АНЂЕЛИЋ Међународни центар за решавање инвестиционих спорова (ICSID) као компромис између судског поступка и арбитраже	316

ПРАВО ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ

1. Слободан МАРКОВИЋ Интелектуална својина у књиговодству факултета	329
2. Божин ВЛАШКОВИЋ О забрани регистрације ознака које су постале уобичајене у свакодневном говору или у добрим и сталним пословним обичајима	345
3. Зоран МИЛАДИНОВИЋ Право аутора на измену уговорних одредби које се односе на висину ауторског хонорара	355

4. Сања РАДОВАНОВИЋ Рачунарски програм као услуга у информационом друштву	372
5. Драгица ПОПЕСКУ Фотографија као ауторско дело	390
6. Соња ЛУЧИЋ Појам и допуштеност пародије ауторских дела	404
7. Јелена ЂЕРАНИЋ Одговорност интернет посредника за повреду жига у праву Европске уније	413
8. Јасмина ВУКОТИЋ Карактеристике издавачког уговора	428
9. Свјетлана ИВАНОВИЋ Царинска заштита права интелектуалне својине и роба у транзиту у свјетлу нових прописа Европске уније	442
10. Његослав ЈОВИЋ Начело територијалности и системи патентне заштите у Европској унији	458
11. Ксенија ВЛАШКОВИЋ Актуелни став Европског суда правде о патентирању људских ембионалних матичних ћелија	473
12. Владимир БОРОВАЦ Нека отворена питања у вези са заштитом чувених ознака од разводњавања	482
13. Новак ВУЈИЧИЋ Сродноправна заштита база података – основни или допунски облик заштите?	497
14. Мина ЈОВАНОВИЋ Жиг Европске уније, специфичности и спорна питања	517
15. Вукашин ПЕТРОВИЋ Права на музичким делима за коришћење на интернету у светлу мултитериторијалног колективног лиценцирања	529

ПРАВО ОСИГУРАЊА

1. Владимир ЧОЛОВИЋ Реорганизација осигуравајућих друштава по Директиви „Солвентност II“	540
2. Наташа ПЕТРОВИЋ ТОМИЋ Заштита потрошача услуга осигурања и информациона парадигма (Одлука Народне банке Србије о заштити права и интереса корисника услуга осигурања)	555

3. Слободан ИЛИЈИЋ На маргинама Закона о осигурању	577
4. Катица ТОМИЋ Тржиште осигурања у Немачкој и Аустрији – компаративни приказ	587
5. Ненад ГРУЈИЋ, Аида МУСЛИЈОВИЋ Спровођење обавезе предумовног информисања корисника услуге осигурања у пракси осигуравајућих друштава код нас	601
6. Милош РАДОВАНОВИЋ Непознато моторно возило	624
7. Мирјана ГЛИНТИЋ Стручне квалификације заступника и посредника у праву осигурања Републике Србије	636
8. Тијана СТАНОЈЕВИЋ Органи управе акционарских друштава за осигурање по новом Закону о осигурању са посебним освртом на Закон о привредним друштвима	650
9. Бојана БИЛАНКОВ, Душан АЛЕКСИЋ Добровољно пензијско осигурање као предлог решења кризе пензијског система	669

ПРАВО ПОТРОШАЧА

1. Драган ВУЈИСИЋ Потрошачки уговори и гаранција за исправно функционисање продате ствари	695
2. Катарина ЈОВИЧИЋ Право потрошача да одустане од уговора	713
3. Михајло ЦВЕТКОВИЋ Реформа европских правила о дистанционој продаји робе потрошачима	727
4. Жарко ДИМИТРИЈЕВИЋ (Не)могућност заштите потрошача услед „самовласног“ тумачења Закона о енергетици – пример члана 200.	740
5. Маша МИШКОВИЋ Остваривање права потрошача по основу несаобразности робе	751

LAW AND ECONOMY, No. 4-6/2016, Year LIV

TABLE OF CONTENTS

COMMERCIAL LAW

Ivanka SPASIĆ Business Format Franchising – Chance for Serbian Tradesman	29
Ilija BABIĆ Sale by Sample or Model	44
Marko ĐURĐEVIĆ, Dragan PAVIĆ A Few Thoughts about the Limitations of Freedom of Regulating Contents of Contract in our Modern Law	61
Mirjana RADOVIĆ Pledged Asset in Case of a Current Account Pledge	80
Strahinja D. MILJKOVIĆ, Goran TIŠIĆ The Notion of the Package Travel and Linked Travel Arrangement in the Light of the New Directive EU (2015/2302/Eu)	91
Andrej MIĆOVIĆ Time-Sharing and Ancillary Contracts	111
Svetislav JANKOVIĆ Liability of Railway Carrier for Delay in Delivery of Goods	127
Hristina VOJVODIĆ Deficiency of Regulations of Operating Leasing in the Serbian Law	146

INTERNATIONAL COMMERCIAL LAW

Radovan D. VUKADINOVIĆ The Concept and Regulation of Foreign Investment	162
Aleksandar ĆIRIĆ, Predrag CVETKOVIĆ Principle of Full Protection and Security of Foreign Investments	177
Nebojša JOVANOVIĆ The Agricultural Producer Organisations in the European Union	195
Marija KRVAVAC, Jelena BELOVIĆ The Status and Capacity of Legal Persons in Private International Law	208

др Божин ВЛАШКОВИЋ
редовни професор Правног факултета Универзитета у Крагујевцу

О ЗАБРАНИ РЕГИСТРАЦИЈЕ ОЗНАКА КОЈЕ СУ ПОСТАЛЕ УОБИЧАЈЕНЕ У СВАКОДНЕВНОМ ГОВОРУ ИЛИ У ДОБРИМ И СТАЛНИМ ПОСЛОВНИМ ОБИЧАЈИМА

Резиме

Забрана регистрације ознака које су постале уобичајене у свакодневном говору или у добрим и сталним пословним обичајима је у пракси немачког Савезног патентног суда тумачена екстензивно, па се нису могле регистровати ни речи које се у меродавним потрошачким круговима схватају само као општи похвални искази, иако нису у конкретној вези са пријављеним производима. Овакву праксу није прихватио ни Савезни врховни суд Немачке, ни Европски суд правде.

Кључне речи: *ознака врсте, конкретна веза између ознаке и производа, рекламирање, функција означавања порекла, конотација, просечни потрошач.*

I Увод

У праву жига предвиђен је већи број случајева у којима се ознака не може регистровати, тј. заштити жигом. Реч је о забранама регистрације које су различите по својој природи и циљевима. У том контексту, посебну пажњу изазивају недистинктивне ознаке, описујуће ознаке и ознаке које су постале уобичајене у свакодневном говору или у добрим и сталним прометним обичајима. Забраном регистрације ових ознака одсликавају се супротстављени интереси учесника у промету у вези са слободним коришћењем ознака за обележавање сопствених производа. Међутим, њихова заједничка карактеристика је да могу бити отклоњене наметањем ознаке у промету.

Историјски посматрано наведене одредбе су биле формулисане на различите начине, што је, поред осталог, било детерминисано и општом

